

[illegible]

མི་ཤིག་ལ་དཔེ་ལྟར་ཁང་།

[illegible]

ಅಧ್ಯಾಪಕರು

[illegible]

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

༄༅། བོད་སྐད་རྒྱང་འབྲིན་གྱི་ཆེད་རྩོམ་ཁྱུགས་བསྟུགས།

དཔེ་རྒྱན་མ་ཅན།

འབྲིན་མ་ཅན།

གཞན་མ་ཅན།

རྒྱག་མ་ཅན།

ཁབ་པ་ལྟར་བྱངས།

བརྒྱད་འཛོམས་མ་ཅན།

པར་འདྲེ་པས་མ་ཅན།

དེབ་ཆུ།

པར་ཁྱུ།

པར་འཛིན་རྒྱུ་ཐབས།

པར་ཐབས།

པར་འཛིན་པ།

ཕྱི་ཕྱོད།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་རྩོམ་རྒྱག་ཁང་།

པེ་ཅིན་རྟོ་མིང་མི་ཁྱུང་ལམ་ཁང་14པ།

100013

010 - 64234411 - 6509

རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་དཔེ་རྒྱུང་ཁང་།

ཏི་ཞིན་པར་འདྲེ་བས་ཁང་།

850mm × 1168mm 1/32

8.125

2004ལོའི་ཟླ་7པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྟུགས།

2004ལོའི་ཟླ་7པར་པེ་ཅིན་ཏུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བསྟུགས།

0001 - 1500

ཚོར་12.80

图书在版编目(CIP)数据

藏语广播论文集/中央人民广播电台藏语部编。—北京:民族出版社,2004.7

ISBN 7-105-06432-3

I. 藏... II. 中... III. ①藏语—广播工作—文集
藏语 IV. G22-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 069819 号

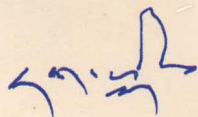
ZANG YU GUANG BO LUN WEN JI

出版发行	民族出版社
社址	北京市和平里北街 14 号
电话	010-64234411-6509
电邮	100013
印经开网印版印定	迪鑫印刷厂印刷
	各地新华书店
	850mm×1168mm 1/32
	www.e56.com.cn
	8.125
	0001-1500
	2004 年 7 月第 1 版
	2004 年 7 月北京第 1 次印刷
	12.80 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文室电话:010-64234411-6509)

ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
བོད་སྐད་ལེ་ཚན་གསར་དུ་གཉེར་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་ལོར་
བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ།

ཏང་གི་མགྱིན་ཆ་བ་དམངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་རྒྱ་
བོད་བྱེད་ཁ་རྒྱ་བྱ་བ་ལྟར་ཞབས་ཞུར་བཅོན།
ལས་ཆད་ཕྱིད་བརྒྱར་བྱས་འབྲས་གཟེངས་སུ་བོན།
དུས་བརྒྱན་གོང་འཕེལ་བྱས་རྒྱུ་གསར་པ་འཛོགས།

༢༠༠༤ལོའི་ཟླ་༥ཚེས་༣༡ཉིན།

祝中央人民广播电台藏语节目开办五十五周年

党的喉舌，人民知音
面向藏区，服务大局
半百历程，功绩卓著
与时俱进，再立新功

热 地

2004年5月31日

༄༅། ཤེས་ཆིག་དང་རེ་བ།

དབྱང་མོ།

《བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ཆེད་ཚོམ་ཚུགས་བསྒྲིགས་》ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་
ཆེའི་བོད་རིགས་སྒྲོག་པ་པོ་རྣམས་པའི་འདྲིན་བྱེད་བྱུང་བ་ཚེན་པའི་གཟིགས་
མོར་ཕུལ་བྱུང་བ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་ལས་རིགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་པས། རས་བཀའ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

ར་རང་ནས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ན། བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ཆེད་ཚོམ་
ཚུགས་བསྒྲིགས་འདི་འདྲ་རང་རྒྱལ་དུ་དཔར་དུ་བསྐྱབ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་བའདིའི་ནང་གི་ཚོམ་པ་པོ་ཚང་མ་ནི་ཁྱེད་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་
འཕྲིན་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་བོད་རིགས་ཚོམ་སྒྲིག་པ་དང་། གསར་འགོད་པ། ལོ་ལྷ་
པ། སྐྱོན་སྒྲོན་པ། ལེ་ཆོན་གཙོ་སྤྱད་བཤུགས་ཡིན་ལ། ཁོང་ཆོ་ནི་བོད་
རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན། ཉར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
གསུང་སྒྲུབ་མཆོད་ཁྱེད་ཀྱི་མང་པོར་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱས་ནས་བོད་རིགས་སྤྱོད་
ཟླ་ཆོས་དུས་ཐོག་དུ་གནས་འོག་གི་དོན་ཆེན་མཁུན་རྟོགས་བྱུང་བཅུང་། དུས་
རབས་གོང་མའི་ལོ་རབས་ལྟ་བུ་པ་ནས་བརྒྱུད་། བོད་རིགས་ཤེས་ལོན་ཅན་
མང་པོ་ཞིག་ལྟ་རྒྱུ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུད་འཕྲིན་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་མང་པོ་ལས་གནང་
བར་ཕེབས་པས་ན། ཁོ་ཆོ་ཉར་གི་དུས་བསྒྲགས་ལས་དོན་པར་གྱུར་ཡོད།

དེར་གཤིབ་སྐད་ཚན་པའི་ལས་མི་མང་ཆེ་བ་གཞོན་ནུ་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་ཆོ་ནི་
སེམས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་རྒྱུད་འཕྲིན་བྱ་གཞག་ལ་དགའ་བ། གསར་གཏོད་གསར་
བསྐྱུན་གྱི་སྡིང་སྟོབས་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཐོག་ གོ་རྟོགས་དང་། སྤུགས་
བསམ། རིག་གནས། འཛོན་ཐང་བཅས་མངའ་བའི་བོད་རིགས་ཀྱི་མི་
རབས་གསར་པ་འང་ཡིན་པས། ཁོང་ཆོ་ནིང་ཆོ་ཁྱུང་དབྱང་མིད་མངས་ཀྱི་ན་
བྱེད་རྒྱུད་འཕྲིན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཡིན།

བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་ནི་ཁྱུང་དབྱང་རྒྱུད་འཕྲིན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་༥ཆེས་༡༡ཉིན་གསར་དུ་འཇུགས་གཉེན་བྱས་པའི་ཁྱུང་གོའི་
ཁྲུངས་ཁྱུང་མི་རིགས་སྐད་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཕྲིན་ལེ་ཚན་དང་པོ་དེ་ཡིན། ལེ་
ཚན་འདིས་བོད་ཁི་བས་བཅེངས་འགྲོལ་དང་། བོད་ཀྱི་གོང་འཕེལ་དང་།
ཡར་ཐོན། བརྟན་སྡིང་བཅས་ཀྱི་ཐད་གཤམ་ཆེན་ལེགས་སྐྱེས་སྤུལ་ཡོད་པ་ནི་མི་
ནམས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་སྐྱུར་བ་ཞིག་རེད། དུས་རབས་བྱེད་ཀ་ཅམ་གྱི་རིང་།
བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་དེར་མཐོ་ཅི་རྒྱུད་དང་། ཀྲོའུ་ཨེན་ལཱ། ཉིང་ཞའོ་མིང་
སོགས་འབྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་མཁས་ཅན་ཆེན་རབས་ཆོའི་བྱམས་
བཅེའི་སྤུགས་འཁྲུང་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱུང་དབྱང་དེའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུད་འཕྲིན་སྟོག་བརྟན་བརྟན་འཕྲིན་སྤྱི་བྱེད་ཅུས། བོད་རང་སྐྱོང་
རྫོངས་ཉང་ཁྱུང་དང་མིད་གཞུང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་བཅས་ཀྱི་
རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་སྤུགས་ཆེན་ཐོབ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོའི་ལོ་འགོར།
ལྷོ་མཐུན་ཅང་ཅེ་མེན་གྱིས་“བོད་ཤིན་ལས་ཀྱ”ཡི་གྲུབ་འབྲས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་
གནང་སྐབས་ད་དུང་བོད་སྐད་ཚན་པའི་འཕྲས་མི་དང་ཉན་དུ་སྐྱ་པར་སྐྱོན་
ཐུང་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཆོས་དུས་ནམ་ཡང་བརྗེད་མི་རུང་བ་ཞིག་
རེད་བཞུར་བཅས་སྒོ་དབྱེ་བྱས་ཚུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་“བོད་ཤིན་ལས་ཀྱ”

ལག་བཟུར་བྱས་ཚུན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་ཆེན་འོག་ བོད་རྒྱལ་
རྒྱུ་འཕྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཕ་མེ་ཆེན་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ བོད་རྒྱལ་ཆོན་པའི་སྒོ་
མཐུན་ཆོས་ཐུན་སོང་རང་འབད་བཙོན་གནང་བའི་འོག་ ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་
བོད་རྒྱལ་རྒྱུ་འཕྲིན་ལ་འཕྱུར་ཤོག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལེ་ཆོན་ཡང་ལྷུ་ལས་
ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱུ་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་ལེ་ཆོན་ཞེས་པ་དང་། གངས་
རྒྱུང་ས་བཤོ་གྲིང་ཞེས་པ། མེས་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་བསྐོར་བ་ཞེས་པ་སོགས་ལེ་ཆོན་
ཀྱི་འགན་ཆེན་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་
ནས་འབྱོར་བའི་ཐུག་བྱས་དང་ཞལ་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་རེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད། རྒྱུ་འཕྲིན་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་རྒྱལ་ལེ་ཆོན་དེ་བོད་རྒྱུང་ས་
ཅམ་མ་ཟད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ཀྱི་འགན་ཆེན་དེས་ཅན་ཐོན་ཡོད་པས།
ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རྒྱ་ཆེན་བོད་རིགས་སྤྱན་རློང་ཆོར་འབྲེལ་གཏུག་གནང་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲེལ་ཟམ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སྤྱན་རློང་
ཆོས་རྒྱུང་གོ་འཇགས་ཚུལ་དང་བོད་རྒྱུང་ས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་ཉེ་གས་གནང་
ས་གཙོ་བོར་གྱུར་ཡོད།

རྒྱུ་འཕྲིན་ལ་རིག་པ་ཡོད་ལ་མི་རིགས་རྒྱུ་འཕྲིན་ལ་འང་རིག་པ་ཡོད།
བོད་རྒྱལ་རྒྱུ་འཕྲིན་འདི་བཞིན་རྒྱུ་འཕྲིན་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལེ་ཆོན་
ནང་གི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེར་རང་ངོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟར་ཡོད། དུས་རབས་གསར་པར་སླེབས་པ་
དང་སྒྲུག་ས། བོད་རྒྱལ་རྒྱུ་འཕྲིན་ཡང་གོང་འཕེལ་གྱི་དུས་མཆོམས་གསར་
པར་སླེབས་ཡོད། ལག་ལེན་ལ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་
དགོས་པར་བརྟེན། རང་རེའི་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཀའི་ལག་ལེན་དེའང་ཟམ་མི་
ཆད་པར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱེ་ཞིབ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དགོས་

པའི་བྱང་བྱ་དེ་ལ་བལྟས་ན། ང་ཚོས་བོད་སྐད་རྒྱུ་འཕྲིན་གྱི་ཚུགས་གང་སར་
 རྗེས་དཔག་གི་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས། དེ་བའདིའི་ནང་བསྐྱུས་པའི་ཚོམ་
 ཡིག་གི་ནང་དོན་ནི་ཡིག་རྒྱུར་དང་། སྐྱབ་སྒྲོན། ལེ་ཆོན་གཙོ་སྦྱང་། ལས་
 དུལ་དངོས་གྱི་གསར་འགྱུར་འགོད་སྟེ་ལ་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། སྐད་
 ཡིག་ཆད་ལྟ་བུ་བཟོ་བྱ་དང་། འགྱུར་ཡིག་ལ་ཁྱུ་དག་གཏོང་ཚུལ། དེ་བཞིན་
 རྒྱུ་འཕྲིན་ལེ་ཆོན་གྱི་སྒྲུ་ལ་བཟུལ། ལེ་ཆོན་གཙོ་སྦྱང་པའི་བྱང་ཆད་སྐོག་སྐོག་གི་
 ཐད་དབྱེ་ཞིབ་དང་རྒྱས་སྒྲེང་གནང་ཡོད། དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཁོང་རྣམ་པས་
 བློ་ཉན་ངང་བསམ་གཞིགས་ཀྱི་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་
 མཆོན་ཐུབ་སྟབས། དེ་ནི་ཡུང་དབྱང་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་བབ་
 ལས་ཀའི་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐད་ཀྱི་དགའ་འོས་པའི་སྐུང་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས།
 རང་འདི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་མཐུན་ཆོས་སྒོ་བ་སྦྱང་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད།

དུས་རབས་གསར་པའི་རྒྱུ་འཕྲིན་བྱ་གཞག་གི་མདུན་ལམ་མཛེས་སྟོན་
 ལྟ་བུ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་སྐད་རྒྱུ་འཕྲིན་ལ་འང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 གོང་འཕེལ་གྱི་མདུན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཡོད། མཇུག་ཏུ་ངས་ཡུང་དབྱང་རྒྱུ་
 འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་སྐད་ལེ་ཆོན་སྐར་བས་ལེགས་པར་གཉེར་ཐུབ་རྒྱ་
 དང་། ལེ་ཆོན་མང་ཆོག་ས་དང་ཐག་ཉེ་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་ཐག་ཉེ་བ།
 འཆོ་བ་དང་ཐག་ཉེ་བ་བཅས་ཡོང་བའི་བཀྲ་ཤིས་སྒྲོན་འདུན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ང་
 ཚོས་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་བཙོན་བྱས་ཏེ། ཉར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསུང་སྒྲུ་
 འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཅེའི་བྱིམ་ཆང་ཁྱི་སྟོང་མང་པོར་བརྒྱན་བསྒྲགས་དང་།
 ཡུང་གོའི་གསུང་སྒྲུ་འཛམ་གླིང་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་
 ལེགས། །

祝贺与希望

《藏语广播论文集》和广大的藏族读者见面了。这是我国藏语广播界的一件大事,值得祝贺。

据我所知,出版藏语广播的论文集在我国还是第一次。书中各篇文章的作者是中央人民广播电台的藏族编辑、记者、翻译、播音员和主持人。他们都是藏族人民的优秀儿女。为了让党和国家的声音传进千家万户,为了让藏族同胞及时了解天下大事,从上个世纪五十年代起,一批又一批的藏族知识分子陆续走进国家电台大门,成为党的宣传工作者。现在的藏语部成员大多数年轻、有朝气、热爱广播,具有创造性和开拓性。他们是一批有觉悟、有理想、有学问、有作为的藏族新一代,也是中央台的骄傲!

藏语广播是中央台于1950年5月22日开办的第一个中国少数民族语言的广播节目。这一节目为西藏的和平解放,为西藏的发展、进步和稳定作出了重要的贡献。这是有目共睹的。

半个世纪以来,藏语广播得到了毛泽东、周恩来、邓小平等老一辈无产阶级革命家的亲切关怀,得到了中宣部、国家广电总局、西藏自治区党委、政府和国家有关部门的大力支持与帮助。

2002年初,江泽民同志视察“西新工程”时,还同藏语部的代表一起照了像。这一切,都是我们永远不能忘记的。

改革开放以来,特别是实施“西新工程”以后,在国家的大力支持下,藏语广播的实力大大加强,在藏语部同志的共同努力下,近年来,藏语广播有很大起色,节目越办越好。出现了“空中信箱”、

“雪域访谈”、“走遍神州”等一批很有影响的栏目。各个藏区的听众来信、来电越来越多。中央台的藏语节目在西藏和各个藏区都有一定的影响,是党和国家联系广大藏族同胞的金桥,也是国外藏胞了解中国、了解西藏的重要窗口。

广播有学,民族广播也有学。藏语广播作为中央台节目系列的重要组成部分,有它自身的特色和发展规律。进入新世纪,藏语广播也进入了发展的新阶段。实践需要理论的指导,我们的广播实践也要不断上升到理论的层面。这就要求我们对藏语广播的方方面面不断进行理性的思考。收录到本书的文章,涉及了翻译、播音、节目主持、现场报道,也涉及了语言规范、审稿校对。有对广播节目音响的分析,也有对主持人素质的探讨,还有对审稿人应具备的修养问题的论述。看得出,大家的思考很认真,有广度,也有深度,是中央台业务研究可喜的现象,值得全台的同志学习。

新世纪的广播前程似锦,藏语广播同样具有广阔的发展天地。祝愿中央台的藏语节目越办越好,越来越贴近群众、贴近实际、贴近生活。让我们共同努力,把党和国家的声音传进世界屋脊的千家万户,让中国的声音传遍世界!

扎西德勒!

杨波

2004年5月15日

༄༅། མཐུན་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་བོད་སྐད་རྒྱུ་ འཕྲིན་ལ་དོ་ཁུར་གནང་ཚུལ།

(གསར་དུ་སྤེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱུང་གཞི་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤེལ་བ།)

ཀྲང་ཞའོ་ཕིང་།

ཀྲང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་ ༥པར་བོད་སྐད་ལེ་ཆོན་གཉེར་བ་ནས་བཟུང་ཀྲང་ཞའོ་ཕིང་གིས་
ཁོ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གངས་ལྷོ་མི་རིགས་སྐད་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་
འཕྲིན་ལེ་ཆོན་གཉེར་འགོ་བཙུགས། རྒྱུ་རབས་ཐུན་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་བོད་
སྐད་རྒྱུ་འཕྲིན་ལེ་ཆོན་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་
རབས་གསུམ་གྱི་དབུ་བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱལ་སྤྱིར་འོག་འཆར་ལོངས་སྤྱང་
ཡོད། མི་རིང་བའི་གོང་པར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་
སྐོར་གྱི་གསུང་ཚོམ་གཅེས་བསྐྱུས་ཞེས་པ་དེའི་ནང་ཐེངས་དང་པོར་སྤེལ་བའི་
“བོད་ཡིག་རྒྱུ་འཕྲིན་གྱི་ཞིབ་གཤེར་གནད་དོན་སྐོར་” ཞེས་པ་དེའི་ནང་སྤྱི་
མཐུན་མའོ་ཅེ་རྒྱུ་གིས་ཀྲང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་བོད་སྐད་ལེ་ཆོན་ཐོག་མར་གཉེར་སྐབས་ནས་དེའི་ཐད་ཐུགས་ཁུར་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད་བོད་སྐད་ལེ་ཆོན་གཉེར་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་གནད་དོན་

ཐད་ལ་འང་མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གནང་ཡོད། དེ་ནི་སློ་མཐུན་མའོ་ཙེ་རྒྱུ་གིས་ཀྱང་གོ་ཤིང་རྒྱུ་འཕྱིན་ལས་དོན་པར་བཞག་གནང་བའི་བསམ་པའི་རྒྱ་ལོ་རེ་ཐང་བུ་ལ་བཞིག་རེད།

སློ་མཐུན་མའོ་ཙེ་རྒྱུ་གི་མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་གྱི་ནང་དོན་ནི། “སློ་མཐུན་ལི་ཤེ་ཉན་ནས་བོད་ཡིག་རྒྱུ་འཕྱིན་གྱི་ཞིབ་གཤེར་གནང་འགན་འཁུར་ཐོག་རྒྱུ་འཕྱིན་ནམ་གྲངས་སྤྱི་འཇུག་ནང་དོན་དང་མཛད་སྟོན་གས་གཉན་འབེབས་གནང་རྒྱ། མའོ་ཙེ་རྒྱུ་ནས། ཟླ་ལ་ཆེས་༡༩ཉིན་” ཞེས་འཁོད་གནང་འདུག། (མའོ་ཙེ་རྒྱུ་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སློ་ཀྱི་གསུང་ཚོམ་གཅེས་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་ཤོག་ངོས་༡༩པར་གསལ།)

མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་དེའི་མཆན་འགྲེལ་ནང་གསུང་ཚོམ་གཅེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོམ་སྤྱི་གས་པས་མཆན་འཁོད་མཛུབ་སྟོན་དེའི་རྒྱུ་ཆེད་ས་སློ་ལ་གསལ་བཤད་ཞིབ་ཐ་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། “དེ་ནི་རྒྱུ་ཀྱང་རྒྱུ་དབྱང་སྟོན་ལ་ཅུས་ཀྱིས་༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་ལ་ཆེས་༩ཉིན་དཀར་མཛེས་གསང་འཕྱིན་ས་ཆོག་གས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟན་ལྷ་རྒྱུ་དབྱང་ལ་བརྒྱུད་འབྲུལ་ཞུས་པའི་སྟན་ལྷའི་ཐོག་མའོ་ཙེ་རྒྱུ་གིས་མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་གནང་བ་ཞིག་རེད། དཀར་མཛེས་གསང་འཕྱིན་ས་ཆོག་གས་ཀྱི་སྟན་ལྷའི་ནང་བོད་པ་ཞིག་གིས་ཤེ་ཅིན་གྱི་བོད་སྐད་རྒྱུ་འཕྱིན་ནང་“བོད་རྒྱུ་ལ་མི་དམངས་རྣམས་ལྟ་དབང་དང་སྤྱད་གི་གཉའ་གཏོན་གཉིས་འོག་ཏུ་གནས་ཡོད་པས་ང་ཆོས་ཁྱིད་རྣམས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བར་ཡོང་ངེས་ཡིན་” ཞེས་བཏང་སྤང་བེར་གྱི་འདུག གལ་སྲིད་དཀར་མཛེས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་རྒྱུ་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཆོག གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྤྱོད་ན་དེ་འདྲ་ཤོད་མི་དགོས། ལྷག་པར་དུ་བོད་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་སྐད་རྒྱུ་འཕྱིན་ཉན་མཐུན་སྤྱད་ཀྱིས་ལས་མེད་པ་དང་། མེ

འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན་དེ་བས་ཕྱག་གཏོང་མི་རུང་། མེ
འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་ལའི་སྤྲུམ་ར་བཙི་བཀྱར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་ལའི་
སྤྲུམ་ར་ནང་སར་སྒྲིགས་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པས། རྒྱ་ལའི་སྤྲུམ་རི་སྒྲི་ཡིད་
འགྲགས་དགོས། དེ་ལྟར་ལེགས་འབྲུབ་བྱུང་ན་བོད་ཚྲངས་བཅིངས་འགྲོལ་
གཏོང་རྒྱུར་ལ་རྒྱུང་འབྲས་ཆེད་ཕན་ནུས་ཐོན་གྱི་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་མཐུན་མའོ་ཙེ་རྩུང་གི་མཆོན་བཀོད་མཚུབ་སྟོན་དེའི་གོ་དོན་ཕུན་
སུམ་ཆོག་ལ་གཏིང་ཟབ་པས་དེ་ནི་ཁོའི་འཇུག་དང་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དང་ཐོག་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་མཐུན་མའོ་ཙེ་རྩུང་གིས་ཀྱང་
དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་སྐད་རྒྱུང་འཕྲིན་ལ་
དོ་སྤྲུང་ཆོན་པོ་གནང་བ་མཆོན་གྱི་ཡོད། དུས་རབས་གོང་མའི་ལོ་རབས་ལྔ་
བཅུ་པའི་དུས་འགོར་ཀྱང་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀྱུལ་ཁབ་དབུ་བཞེས་མ་ཐག་
ཡིན་པ་དང་། ཀྱུལ་ཡོངས་སུ་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་མེད་པ་བོད་ཚྲངས་དང་
ཐའེ་ཕན་ལས་མེད། སྐབས་དེར་རྒྱུང་འཕྲིན་ནི་ཆེས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་དྲིལ་
བསྐྱགས་ཡོཆས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་བོད་ལ་དབྱང་
འཇུག་མ་བྱས་གོང་ཏང་ཀྱང་དབྱང་དང་མའོ་གྲུ་ཁོའི་གསུང་སྒྲིབ་བོད་ཚྲངས་སུ་
སྟོན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ལག་ཤོས་ནི་བོད་སྐད་རྒྱུང་འཕྲིན་གཏོང་རྒྱ་དེ་རེད།
༡༩༧༠ལོའི་ཟླ་༣པར་ཀྱང་དབྱང་གི་སྤང་བ་ལྟར། ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་
སྲིད་གཞུང་གསར་འབྱུར་གྱི་ཁྱབ་རྒྱས་གསར་འབྱུར་ལས་དོན་གྱིས་ཆོག་ལས་
འཆོག་ལས་ནས། ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
བོད་སྐད་ལེ་ཆོན་གཉིས་རྒྱའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་པས་དེར་དོན་སྤྲོད་ཆོན་པོ་ལྡན་
ཡོད། དེའི་གོང་རོལ་ཅམ་ལ་མའོ་ཙེ་རྩུང་གིས་བོད་ཚྲངས་བཅིངས་འགྲོལ་
གཏོང་རྒྱའི་ལས་དོན་ཐད་འཐབ་རྩས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་འགོ་ཚུགས་ནས་བོད་

ལ་དཔུང་འབྲུག་ཕྱིད་རྒྱ་དེ་ “འགྲུངས་ན་མི་འཆོམ་མེད་ན་འཆོམ་” ཞེས་པའི་
གྲགས་ཅན་བཀོད་རྒྱུས་གནད་བརྟེན། གྲུང་དཔུང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱེད་རྒྱུང་
འཕྱིན་ལས་ཁྱེད་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱུ་ལ་ཁབ་རྒྱུང་འཕྱིན་ལས་ཁྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་གྲུངས་ཀྱི་མི་
རིགས་སྐྱོད་རིགས་ཀྱི་ལེ་ཆོན་དང་པོར་བོད་སྐད་ལེ་ཆོན་གསལ་དུ་གཉེར་བ་
དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱུང་འཕྱིན་ལེ་ཆོན་དེ་རང་གྲུང་དཔུང་གིས་བོད་ཞིབ་སེལ་བཅེངས་
འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་བརྒྱུང་བའི་བྱ་ཐབས་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་མཆོམ་བྱུང་།

བོད་རྒྱུངས་བཅེངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད། གློ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རྒྱུང་
ཞིབ་འཕེལ་པོ་རུབ་ཞུགས་སྐབས་སུ་ལེན་གྱི་ཆེད་བསྐྱོར་པོ་ཉ་སྟེ་ཀའོ་དཔུང་ལ་
བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཕྱིད་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་
ཡོད་པ་སྟེ། “དོན་དངོས་ཐོག་བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་གནད་དོན་ཡང་ཐག་གཅོད་
ཕྱིད་ཁག་པོ་མེད། དེ་ཡང་མཐོག་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེད་ལ་ཉོལ་རྒྱགས་ཆ་དུ་གྱུར་
མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། (༡) འགྲིམ་འགྲུལ་ཐད་དཀའ་ངལ་ཆེ་བས་
དཔུང་ཆོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་བའི་པོ་མེད་ལ་མཐོ་སྤྱོད་ཐད་ལའང་རྟོག་དུ་ཆེ་ཅམ་
ཡོད་པ་དང་། (༢) མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་ལྷན་པར་དུ་ཆོས་ལུགས་
ཀྱི་སྐུ་ལོ་བསྐྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཕྱིད་པར་དུས་ཆོད་དེ་
བསའིང་བ་དགོས་པས་གོམ་པ་བརྟན་པོས་མདུག་སྤྱོད་ཕྱིད་དགོས་པ་ལས་
འཆོབ་ཐལ་འཁོལ་མི་རུང་” ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། (མའོ་ཙོ་རྒྱུང་དང་རྒྱ་མཐུན་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ཁག་ཅེས་པའི་སྐོག་དོན་༩༥པར་གསལ།) བཀའ་ཚོལ་དུ་མ་བྱུང་
ནི་མིག་སྔར་མཐོང་བྱུང་བའི་གློ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རྒྱུང་གི་བོད་རྒྱུངས་བཅེངས་
འགྲོལ་གཏོང་ཐབས་སྐོར་གྱི་རྣམ་བཤད་མེད་པའི་ལོན་པ་དང་། དགོངས་
དོན་དེ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བའི་གློ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རྒྱུང་གི་རྣམ་བཤད་རབ་དང་རིམ་
པ་དང་ཐད་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ལ་བཀའ་ཚོལ་དེ་ནི་མཆོན་བཀོད་མཚུབ་

སྟོན་དེའི་མཆན་འབྲེལ་ཡག་ཤོས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག། བོད་རྒྱང་ས་གྲི་གནས་ཚུལ་དང་བོད་རྒྱང་ས་གྲི་གནད་དོན་ནི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་རྒྱང་ས་གྲི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་ཐབས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་དགོས་གྲི་རེད། གློ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རུང་གིས་གནས་ཚུལ་དེར་གཞིགས་ནས་བོད་རྒྱང་ས་གྲི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཀྱང་གོ་མི་གསར་བཟེའི་ཉིན་རེའི་ལམ་རིམ་ནང་བཅུག་པའི་ཉིན་མ་དེ་ནས་བཟུང་། བོད་རྒྱང་ས་གྲི་གནད་དོན་ཐད་མཐོ་བསམ་གཏོང་གཞི་དམིགས་བསལ་ཞིག་གཏན་འབེབས་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་ས་དང་གྲངས་རྒྱུ་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་དག་དང་ཐད་དེ་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྲོད་རྒྱས་ཀྱང་རབ་དང་རིམ་པ་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་རེད། གློ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རུང་གིས་སྟོན་ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་ཆེན་པོ་གནང་བ་མ་ཟད་འཕམ་དུ་མཆན་བཞག་མཐུ་བ་སྟོན་ཡང་གནང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་ཁོང་གིས་བོད་རྒྱང་ས་བཅེངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་འདེད་མཐོང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་ནས་གནད་དོན་མ་ཉམས་པ་ཡོང་ཅི་ཐུབ་གནང་བ་མཆོན་ཡོད། ༡༩༥༩ལོའི་ཟླ་༩ཆེས་༢ཉིན་གློ་མཐུན་མའོ་ཙོ་རུང་གིས་སྟོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུས་དང་བོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ཉམས་ཁང་ལ་མཆན་བཞག་མཐུ་བ་སྟོན་གནང་བའི་ནང་དེ་བས་ཁག་སལ་བའི་ཐོག་ནས་“བོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ཉམས་ཁང་གིས་བོད་ལྷོགས་དང་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་གཞི་ཐོན་པའམ་ཡང་ན་ཉིན་རུ་དང་ནི་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཁབ་དང་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་དོན་གཞི་བྱུང་རིགས་ཆང་མ་རེ་རེ་བཞིན་སྟོན་སེང་དགོངས་སྒྲོར་ལྷས་ན་མ་གཏོགས་ཐག་གཅོད་བྱས་མི་ཆོག་ཅེས་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཏེ་ཅང་ཉིན་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ངེས་པར་དུ་ངོས་འཛིང་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ངེས་པར་དུ་ཁ་གཏད་འོས་ཤིང་འཆོམ་ཞིག་གཅོག་དགོས་པ་

ལས་རྒྱན་ལྷན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་གཅིག་པར་འཛིན་རྒྱ་མེད་”
ཅེས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། (མཐོ་ཙྰ་རྒྱུང་གི་བོད་གྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་གསུང་ཚོམ་གཅིས་བསྒྲིགས་
པའི་ཤོག་ངོས་ ༤༥ པར་གསལ།) མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་དེ་བསྒྲགས་རྒྱུ་ གློ་
མཐུན་མཐོ་ཙྰ་རྒྱུང་གིས་ཀྱང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱ་རྒྱུང་འཕྱིན་ལས་
ཁྱུངས་གྱི་བོད་སྐད་རྒྱུང་འཕྱིན་ལ་དོ་ཁུར་གནང་རྒྱུ་ལ་གོ་བ་ལེན་དེ་བས་སྒྲ་
བར་རྒྱར་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་གློ་མཐུན་མཐོ་ཙྰ་རྒྱུང་གིས་ཀྱང་དབྱང་མི་
དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱ་རྒྱུང་འཕྱིན་ལས་ཁྱུངས་བོད་སྐད་རྒྱུང་འཕྱིན་ལ་དོ་ཁུར་
གནང་ནས་སྐབས་དེའི་རྒྱང་རྒྱང་རྒྱང་དབྱང་འཐབ་སྟོན་གཅིག་རྒྱུར་ཕུལ་ཡི་
ཕུལ་གང་དང་། རྒྱང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་མི་རིགས་ལས་དོན་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀུལ་རེན་ལྷ་ཡོན་གཅིག་ཚུགས་སུ་བཞེས་ཡོད་པའི་གློ་མཐུན་
ལེ་ཁྲེ་ཉན་ལ་“བོད་ཡིག་རྒྱུང་འཕྱིན་གྱི་ཞིབ་གཤེར་གནང་འགན་འཁུར་ཐོག་
རྒྱུང་འཕྱིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེའི་ནང་དོན་དང་མཛད་སྟོན་གཏན་འབེབས་
གནང་རྒྱུ་”ཞེས་མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་རེད། མཛུབ་སྟོན་དེ་འདྲ་རྒྱུང་གོ་
མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྱིན་ཕྱ་གཞག་སྟེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དེ་ཁོ་ན་ཙམ་མ་
གཏོགས་བྱུང་སྤྱང་མེད་པ་ཞིག་རེད། མཐོ་ཀུལ་ཞིའི་མཛུབ་སྟོན་ལ་གཞིར་
བཞག་ཐོག་སྐབས་དེར་བོད་རྒྱུངས་བཅའ་སྲོལ་བཏང་མེད་པ་དང་། བོད་
ལ་དབྱང་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་ཞི་བའི་གྲོས་ཚོལ་
བྱེད་རྒྱུའི་ཀྲ་ཤིག་ལས་དོན་རྒྱབ་བཞིན་ཡོད་པ། བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་སྐབས་དེའི་
ཆབ་སྲིད་དུས་བབ་དང་རྒྱུང་འཕྱིན་ཉན་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
དངོས་ལ་གཞིགས་ནས། རྒྱང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱ་རྒྱུང་འཕྱིན་ལས་
ཁྱུངས་གྱིས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་དག་བོད་སྐད་རྒྱུང་འཕྱིན་གཏོར་
ཡུལ་གཙོ་བོར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དང་། དེའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱང་